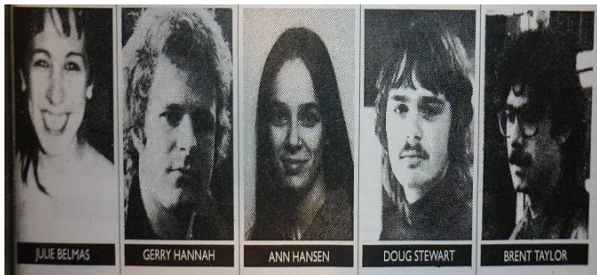

Vancouver Beşlisi: Kanada'da Silahlı Mücadele

Jim Campbell

12.01.2016

JULIE BELMAS

GERRY HANNAH

ANN HANSEN

DOUG STEWART

BRENT TAYLOR

Anarşizmi planlı şiddet eylemlerine bağlamak çoğu insana epey doğal görünebilir, eğer anarşizm üzerine bir kez düşündülse. Ama pek çok genç anarşist için erken 1980'lerde Kanada'da silahlı mücadelenin sadece olanaklı görünmeyip de anarşist komüniteden küçük bir grubun bizzat bu işe girişmesini hayal etmek zor olmalı. Üstelik mevcut üç eylem için küçük ama anlamlı bir destek de gelmişti.

Ne Doğrudan Eylem (*Direct Action*) ne de Kadınların Ateş Tugayı (*Wimmen's Fire Brigade*) açıkça anarşist olduklarını iddia ettiler. Aynı şekilde ne de onların destekçileri... Biz de anarşist olduğumuzu asla reddetmedik. Bizim anarşizmimiz teori ve tarihten ziyade politik pratikten gelişti. Bu tartışmada 'Biz' sözcüğü Vancouver Beşlisi'nin de içinden çıktığı küçük bir gruba işaret edecek. Yalnızca o beş kişi düşüncelerini mantıksal bir sonuca kadar izleyip yeraltına inmeyi seçtiler. Ama diğerleri başka yerlerdeki benzer gelişmelerden etkilendiler ve Kanada'yı politik olarak sallamak arzusunu paylaştılar.

Doğrudan Eylem'in politik bağlamı enternasyonalı. 1970'lerin ortalarından sonlarına ve 1980'lere Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu (*Red Army Fraction*) ve İtalya'da Kızıl Tugaylar (*Red Brigades*) Avrupa'daki pek çok gerilla gruplarının yalnızca

en büyükleriydi. Politikacı ve şirket idarecilerine yönelik suikastlar ve kaçırmalar gerçekleştiren militanlara yöneltilen korkunç derecede baskıya rağmen Avrupa'da ayaklanma olanaklı görünüyordu. Open Road, Bulldozer ve Resistance gibi Kanadalı anarşist yayıncılar bu mücadele haberlerini Kuzey Amerika'ya taşıdılar.

Silahlı mücadele aynı zamanda Birleşik Devletleri'nde de oldukça gündemdeydi. Genel kamu politik mücadelenin erken 1970'lerde, Vietnam savaşının bitişiyle bittiği yönündedir. Ama savaş karşıları ve diğer hareketler geri çekilmiş olsa da, daha militan grupların kalıntıları sisteme karşı savaşı körüklemek için yeraltına inmişlerdi. Doğu yakasında Kara Panterler (*Black Panthers*) kendilerine yöneltile katı ve ölümcül baskıdan aldıkları derslerle yeraltına inerken kurulan Siyah Kurtuluş Ordusu (*Black Liberation Army*) 1981 yılına kadar aktifti. Birleşik Özgürlük Cephesi (*The United Freedom Front*) ve Silahlı Direniş Hareketi (*Armed Resistance Movement*) erken 1980'lere kadar aktiflerdi; Amerikan ordusunun Orta Amerika'daki mevcudiyetini protesto etmek için hükümet binası bombalamaları ve şir-ketsel hedeflere Güney Afrika'daki mevcudiyetlerini protesto mahiyetinde saldırdılar.

Batı yakasında Symbionese Kurtuluş Ordusu ve Yeni Dünya Kurtuluş Cephesi (*New World Libera-*

tion Front) bankalar soydular, bombalar kurdular ve Patty Hearst adlı zengin bir mirasçığı kaçırdılar. Bu gruplar politik olarak şüphelilerdi ve kesinlikle anti-otoriter değillerdi. Pek çok radikal onları fazlaca polis sızmış gruplar olarak kabul ettiler. Ama buna rağmen silahlı eylemlerin etkili olabileceğini, çünkü gerçekten tesir bıraktıklarını teslim ettiler.

Aynı zamanda pek çok küçük otonom gruplaşma da vardı, bazıları açıkça anarşist yahut anti-otoriterdi, on yılın sonuna kadar da aktiflerdi. Örneğin Bill Dunne ve Larry Giddings, o dönemki eylemler yüzünden hala Birleşik Devletler’de tutsak tutulan iki anarşist. Bill ve Larry 1979 Ekim’inde, bir arkadaşlarını hapisten kurtarmaya çalışırken Seattle sokaklarında girdikleri silahlı çatışma sonrası yakalandılar.

Batı yakası gruplarından en çok bilineni hem anarşist hem Marksistlerden oluşan George Jackson Tugayı’ydı. Geç 1970’lerde Seattle bölgesinde bir dizi eyleme giriştiler, genellikle o dönem çok güçlü olan tutsak hareketi dâhilinde. GJB, anti-otoriter, kadın, gay, lezbiyen ve parti politikasına karşı kolektifi savunur bir konumdaydı. Bu gruplar sonunda ezilmelerine rağmen protesto örgütlenmelerine, yayınlara ve bildiri yazımına ciddi bir politik alternatif önerdiler.

Vancouver'da Open Road, Toronto'da Bulldozer ve önce Toronto'da başlayıp Vancouver'a taşınan Resistance, Birleşik Devletler'deki silahlı direniş ve akabindeki baskıyı işlediler. Birleşik Devletler'deki yerüstü destekleri çözümler ve ana-akım sol olan bitene mümkün mertebe mesafe alırken, bu yayınlar önemi giderek artan bir rol oynadılar. Biz eylemleri açıklayan bildiriler yayımladık. Davalar için destek grupları oluşturduk ve tutsak yoldaşların yazıları için bir platform önerdik. Devrim ya da en azından uzun soluklu bir mücadele oldukça mümkün görünüyordu. Onlar Kuzey Amerika'daki silahlı mücadele rüzgârının, anti-NATO'nun ve anti-savaş aygıtı politikasının büyük bir parçasıydı.

1982 baharında bir bomba Cheekeye-Dunsmuir Hidro istasyonunun neredeyse tamamını havaya uçurdu. Binanın yapımına yerli halk tarafından çevreci bağlamda çok güçlü bir şekilde muhalefet edilmişti. Bunun Vancouver adasının endüstrilize edilmesine ve Birleşik Devletler'e ithalat için kurulacak nükleer enerji tesislerine yol açacağı düşünülmüştü. Birkaç yüz pound dinamit bu planı başladığı yerde bitirdi.

Eyleme yoğun bir yerel destek vardı. Doğrudan Eylem (ki eylemi üstlenmişlerdi) ya da bir başkasının, anarşist bir grup olup olmadığı açık değildi; ve bir yerde hiçbir fark yapmazdı.

Eylem Kanada'daki politik aktiviteyi arttırdı. Lakin bombalamanın kırdı gerçekleşmesi, görmezden gelinmesini kolaylaştırdı. Bir sonraki eylem böyle olmayacaktı.

14 Ekim 1982'nin geç bir vaktinde Kuzeydoğu Toronto'da, Rexdale'deki Litton Industries tesisinin dışında bir araç patladı, milyonlarca dolarlık bir zarara yol açarak. Biri kalıcı olmak üzere yedi işçi yaralandı. Birkaç gün sonra Doğrudan Eylem sorumluluğu üstlenen bir bildiri yayımladı. Politik bir materyal olarak, bildiri bugünümüzle de, 1982'yle olduğu kadar alakalı; tek fark soğuk savaşın bitmiş olması. En önemlisi, polisleri ve güvenlik görevlilerini süper kahraman olarak gördükleri için kendilerini eleştirmeleriydi. Doğrudan Eylem tarafından yapılan hatalara hem görevlilerin hem de polislerin yetersiz karşılıkları eklendi.

Bombalama oldukça basitti: Dinamitle dolu çalınmış bir minibüsü Litton'un ön kapısından içeri sürersen ve binanın önüne park edip minibüsten ayrılırsın, 35 dakika içinde minibüs havaya uçar. Bomba tehdidinin ciddiye alındığından emin olmak için minibüsü camla kaplı güvenlik kulübesinin önünden geçirmişlerdi. Ama minibüs şoförü onları görmesine rağmen güvenlik görevlileri hiçbir şey fark etmediler. Sonrasındaki telefon uyarısı da anlaşılmadı. Ama en azından korumaların dikkatini minibüse çekti. Ne

yazık ki Doğrudan Eylem biraz fazla kurnazdı. Minibüsün dışında, güvenlik kulübesinden kolaylıkla görülebilecek floresan turuncusu bir kutu yerleştirmişlerdi. Kutunun tepesine de bilgi ve talimatların yazılı olduğu bir kâğıt... Korumaların uyarı telefonunu aldıktan sonra kutunun başına gelmelerini bekliyorlardı. Durumun ciddiyetini vurgulamak için kutunun tepesine işlevsiz bir dinamit lokumu koydular. İşte bir diğer hata. Güvenlik görevlileri dinamitin işlevsiz olduğunu bilmedikleri için kutudan uzak durdular. Bu açık tehdide rağmen güvenlik görevlileri binayı telefon uyarısından 20 dakika sonrasına kadar boşaltmadılar. Ve sonra bomba erkenden hareketi geçti, muhtemelen olay yerine gelen polis arabalarının radyo dalgalarından ötürü.

Bombalama Birleşik Devletler ve Sovyetler arasındaki soğuk savaşın oldukça tırmandığı bir dönemde gerçekleşti. Ronald Reagan, sözde şeytan imparatoru indirmek için dışarıda olan Amerikan egemen sınıfını sektini temsilen, başkan seçildi. Her iki taraf da ilk nükleer kapasiteli saldırı silahını üretmek için girişim halindeydi; tıpkı Perishing füzeleri, Trident denizaltıları ve Nötron bombası gibi. Bir nükleer savaş ihtimali o dönem için fazlaca gerçektir.

Karşılık olarak Avrupa, Kuzey Amerika ve başka yerlerde bir barış hareketi yeşerdi. Kanada'nın, Bir-

leşik Devletler'in, kuzey Alberta ve kuzeybatı bölgelerinde Cruise denemelerine yol veren anlaşması barış aktivistlerine aşılması gereken özel, özgül bir problem olarak görüldü. Litton, füzeler için radar sistemleri üretmeye başladığından beri barış gruplarının büyük protestolarının hedefi haline gelmişti. Litton'da, sivil itaatsizlikten bir düzine protestocunun tutuklanacağı bir dizi barışçıl protesto gerçekleştirilmişti. Ama Cheekeye-Dunsmuir vakasındaki gibi, protestolar hiçbir yere varmıyordu.

Pek çok radikal ve aktivistin gazete başlıklarından sonraki ilk reaksiyonları ümitli ve olumluydu. Lakin bu durum, sonuçlar daha ayık, soğukkanlı bir refleksle düşünüldüğünde, değişti. Bombalama eylemi yalnızca militarize devlete karşı bir tehdit değildi, aynı zamanda sistemle barışçıl bir birlikteliği olan pek çok aktiviste de yönelmişti. Yaralılara rağmen eyleme ortalama insandan pek bir tepki gelmemişti. Pek çok insan için bu eylem, çıldırmış bir dünyanın spekteküler olaylarından biriydi.

Bu elbette anarşistler ve pasifistler için büyük bir olaydı. Toronto anarşist komünist gazetesi Strike, harekete gölge düşürebileceği iddiasıyla eylemi derhal kınadı. Bu tip eylemlerin kendi başlarına hiçbir şey yapamayacağı yönündeki olağan eleştiriyi yinelediler. Doğrudan Eylem de asla bunu iddia etmemişti. Açıklamalarından alıntılırsak: "Biz bu gibi doğru-

dan eylemlerin tek başlarına Kanada'nın, Batı emperyalizminin ekonomik ve askeri işlevindeki kaynak rolünü sona erdireceği yolunda bir yanılısamaya sahip değilken, militan doğrudan eylemlerin, eğer nükleer egemenleri alt edeceksek, geliştirilmesi gereken bilinçlilik ve örgütlülüğü kurma yolunda bir sıçrama tahtası olarak yapıcı bir işlev üstleneceğine inanıyoruz.”

Daha sofistike bir kritik Kick It Over çevresinden anonim anarşistler tarafından dile getirildi. ”Litton'daki bombalama eyleminin ne toplumun, ne de tesisteki işçilerin özaylemliliğini arttırdığının söylenemeyeceği” yolunda bir eleştiri getirdiler. Pekâlâ, lakin aynı şey gazete çıkarmak ve yaptığımız diğer pek çok şey için de söylenebilir. Bu anarşistler Doğrudan Eylem'i şiddet kullandıkları için kınamadılar, şiddeti devlet şiddeti bağlamında ele aldılar. Bombalama, bir hatayla ”Öncü Terör” olarak etiketlenmesine karşın, ”yeraltı örgütleri insanlardan izole olmaya yatkın” demek ve mevcudiyetlerinin sürekliliğinin kendi başına bir amaç haline geldiğini söylemek mümkündü. Yeniden, bu sorun yeraltı grupları için yegâne değil.

Kasım'ın başlarında, bombalamadan sonraki bir ay içinde Toronto Globe and Mail, Litton bombalamasını Vancouver anarşist komünitesiyile bağlantılandıran bir büyük ön sayfa makalesi bastı. Ha-

ber, Doğrudan Eylem'in politikaları ve Vancouver anarşizmi arasında benzerlik kuran adsız anarşistlerden alıntılar yapıyordu. Sonraki nispeten daha olumlu bir makalede diğer bazı anarşistler bunun anarşist bir eylem olduğunu kesinlikle iddia etmesizin eylemin nedenlerinin neler olabileceği yolunda bir arka plan enformasyonu sağlıyorlardı. Mevzubahis makale, Toronto'daki pek çok anarşist tarafından kınandı ama fikirlerin daha geniş bir toplum kesimine ulaşmasına yardımcı oldu.

Aralık ayının ortalarında, Toronto'daki büyük barış gruplarının ofisleri ve öne çıkan üyelerin evleri baskına uğradı. Toronto ve Peterborough'daki aktivistler polis tarafından alınıp baskılandı ve tehdit edildi. Polisin hangi dereceye kadar bu pasifistlerin gerçekten şüpheli olabileceklerini düşündüğü ya da baskınların, bu grupların Litton'a karşı çalışmalarını basitçe zedelemek için mi olduğu asla açıklık kazanmadı. Bazı pasifistler bombacılarla aralarına mümkün merteye mesafe koymaya çalıştılar. Ama şiddet kullanımı üzerine pozisyonları ne olursa olsun militanlar arasında topyekûn bir tasnif ihtiyacına işaret etmek için bazı pasifistler yeterli oranda destek gösteriyorlardı. Litton'a karşı gerçekleşen en büyük miting 11 Kasım 1982'de, bombalamadan sonraki bir aydan az bir zaman içinde organize edildi. O dönem de söylediğimiz gibi silahlı eylemler protestonun di-

ğer formlarını, onlara gölge düşürmek şöyle dursun, daha görünür kılarlar.

Litton bombalamadan kısa süre sonra büyük prestij kaybetti. Litton başkanı Ronald Keating'in söylediği gibi "Onlar (protestocular) irrite ediciler, büyük bir toplumsallık kazandılar ve Amerikalılar bu haltın her zerresini okuyorlar. Bu insanlardan gelen baskı Amerikalıların çift görünmesine neden oluyor." Daha sonra, biraz da üzülerek ekledi, "başka kimse bombalanmadı."

Vancouver'da Cheekeye-Dunsmuir vakası küçük bir yankı bulmuştu. Ama Kasım'ın başlarında Red Hot Video'nun üç şubesi, ikisi ağır hasar almak üzere kundaklandığında işler daha da keskinleşti. Kadınların Ateş Tugayı, sadist pornografiye ağırlık veren bu mağaza zincirini adına yakışır kılmaya (*Red Hot, çvr.*) karar vermişti. Saldırı, tam da video endüstrisi sunuma hazırlanırken gerçekleşti. Bir Amerikan firması olan Red Hot Video 'hard-core' porno filmlerinden alınmış görüntülerle bir arşiv oluşturmuştu. Open Road'a göre, "Filmlerin birçoğu yalnızca açık seks görüntülerinden ibaret değildi, bu filmler bağlanan, dövülen, tecavüze uğrayan, işkence edilen, silahlı figürlerce enema'ya zorlanan ve aşağılanmanın her tür formuna maruz bırakılan kadın görüntülerine de yer veriyordu."

Kadın grupları Red Hot Video'ya karşı altı aydır mücadele ediyorlardı ama devletten bir karşılık alamıyorlardı. Birkaç hafta içinde bütün çizgilerden bir düzine kadın grubu eyleme dair kavrayış ve sempati bildiren açıklamalar yaptılar, eyaletin pek çok merkezinde mitingler organize edildi ve altı porno dükkânı kapandı, taşındı ya da bir sonraki hedefin kendileri olacağı korkusuyla stoklarını elden çıkardı. İki ay içinde açık seksî şiddetle birlikte sunmak nedeniyle ilk cezalar kesildi. Kadınların Ateş Tugayı'nın bu denli başarılı olmasının nedeni yalnızca kullanılan taktik değildi, ama eylemin bir hâlihazırdaki bir toplum kampanyasına tamamlayıcı niteliğiyle eklenmesiydi. İki haftalık otonomist gazete B.C. Blackout'un söylediği gibi "Kadınların Ateş Tugayı'nın eylemi bunca etki yaratabildi çünkü bunun arkasında pek çok grup ve birey kendilerini eğiterek, araştırmalar yaparak, temaslar kurarak, otoritelere baskı yaparak, davalarını belgeleyerek – kısaca etkili ve köklü bir hareketin temelini atmak için yoğun miktarda çalışmışlardı. Medyanın ve toplumun yorum ve taleplerine karşı kadın gruplarının bunca hızlı ve anlaşılır hareket edebilmesinin nedeni buydu."

Beşli, 20 Ocak 1983'te Squamish B.C. (British Columbia, çvr.) yakınlarında dağdaki eğitimlerinden Vancouver'a dönüyorlardı. Minibüsleri,

otoyol departmanı işçileri gibi giyinen polislerce durduruldu. Sert bir saldırıyla dışarı çıkarılıp tutuklandılar. Sayısı 12'den 15'e değişen suçlamalarla yüz yüzediler; Red Hot Video, Cheekeye-Dunsmuir, bir Brick aracını soyma planı ve bir bombalama eylemi planına girişmek suçları dahil. Tutuklanmalardan hemen sonra polis, Beşli'de bulunduğu söylenen ağır silahların teşhir edildiği bir konferans düzenledi. Bu, daha sonra "Medyanın davası" olarak adlandırılacak şeyin başlangıcıydı; polis ve davacı, medyayı, kamuoyunu yalnızca Beşli'ye karşı değil, genel olarak anarşist harekete karşı bulandırmak için kullandı. Gazeteler "polis teröristleri avlıyor", "anarşist hücrelerin ulusal ağı" yollu başlıklar saçıyordu. Vancouver'da polis, ilk destek grubu toplantısından sonraki sabah dört evi bastı. Hiçbir tutuklama olmadı ama daktilolara el konuldu ve insanlar sözlü tacize uğratıldı. Resmi polis masalı, dosyadaki kırılmanın, Globe and Mail'den bir muhabirin Toronto polisine Cheekeye-Dunsmuir iletişimini (communique) içeren birtakım anarşist dokümanları, Vancouver posta kutusu adresiyle birlikte göstermesiydi. Oradaki polisler olasılıkla kutuyu takip altına aldı ve bir dizi bağlantı üzerinden Beşli'yi izlemeyi başardı. Öykü, muhabir daha bilinçli ve ilkeli arkadaşlarla konuşmadan önce

ciddi bir ödüle başvurmasını sağlayacak denli ikna ediciydi.

Bu öykünün kamufle ettiği şey polisin Beşli hakkında pekâlâ haberdar ve temkinli olduğuydu. Kendileri, o yahut bu nedenle, daha ilk eylemlerinden önce polis gözetimi altındaydı. Brent Taylor ve Ann Hansen Vancouver'da epey mimlilerdi. Bir polisin onları şüpheli telakki etmesi için pek de parlak olması gerekmezdi. Onları tanımayan pek çok aktivist, Doğrudan Eylem'le bir şekilde bağlantılı oldukları sanısıyla şüphe altındaydı. Zira onlar eylemlere tamamen kapanmış halde giden tek gruptu, Vancouver'dan ziyade Almanya'da bir protestoya katılır bir görünümde.

Polisin Red Hot Video eylemlerini izlemiş olması çok yakın bir olasılık. Bu, davalarla oldukça bağlantılandırıldı. Vancouver polisi, Red Hot Video vakasını soruşturmak için ev ve telefonlarını dinleme iznine sahip oldu. Böylesi resmi izinlerin, soruşturmanın her yolu tıkandığında son bir çaba olarak söz konusu edilmesi beklenir, ama bu vakada kundaklamalardan kısa süre sonra bu izin çıktı. Dahası, polis saldırılara kimin katıldığını biliyorsa buna gerek de duyulmuyordu. RCMP onların diğer suçlara girişmesini izlemişti ve onları, daha Red Hot Video eylemlerinden takip altına almıştı, ama aktüel saldırılar dönemini içeren bir takibat notu yoktu.

Korsan dinlemeye, Beşli'yi Litton vakasına bağlamak için polis tarafından ihtiyaç duyulduğu düşünüldü, çünkü diğer türlü Vancouver polisinin yasal izin alması çok zordu. Bu dinleme yoluyla edinilen kanıt Beşli'ye karşı yürütülen davanın önemini artırdı. Bu, davanın ilk bölümünde mevzubahis durumun legallığının tartışılmasının da nedeniydi.

13 Haziran 1983'te, Toronto'daki Bulldozer ofisi yerel Litton timince basıldı. Arama izni – Litton sabotajı, kışkırtıcı yayın ve bir kürtaja ön ayak olmak suçlamalarını içeren – polise Bulldozer dergisiyle alakalı her şeye el koyma yolunda özel bir yetki veriyordu. Daire projelerine, mektuplara, makalelere, dergilere ve posta adresine el koydular. Tüm bu malzemeyi bir yıllık legal bir mücadeleden sonra nihayet tekrar alabildik.

'Kışkırtıcı yayın' suçlaması, Litton eylemi etrafındaki politikayı, barış hareketini ve Beşli'nin tutukluluğunu ortaya seren Barış, Paranoya ve Politika başlıklı bir broşürle bağlantılıydı. 'Kışkırtıcı yayın', devletin silahla açıkça alaşağı edilmesi çağrısını içeriyordu; bu suçlama en son 1950 yılında Quebec sendikacılarına karşı kullanılmıştı. Avukatlarımız hevesle bizi savunmaya hazırlandı ama bundan hiçbir şey çıkmadı.

'Kürtaj yaptırmak' suçlaması, bir ebe, Colleen Crosby, tarafından bir Bulldozer kolektifi üyesinin

sözde adet kanı çıkarılması icrasının telefon kayıtlarından polise ulaşması sonucu ortaya çıktı. Crosby bir hafta sonra polisler tarafından alındı, çevrede birkaç saat dolaştırıldı, Bulldozer'le Litton eylemi arasındaki bağlantıyı söylemezse kürtaj yaptırmak suçlamasıyla yüzleşeceği konusunda tehdit edildi. Crosby her durumda bir iş birliğini reddederdi, ama zaten verecek hiçbir bilgisi yoktu. Bu, suçlama bir anda düşmeden önce birkaç yıla ve legal ücret olarak birkaç bin dolara mal oldu.

Politik zayıflığımız – hem Beşli'ye, hem de destekçilerine atıfla – dava süreci ve etrafındaki destek çalışmalarında aleniyet kazandı. Beşli, mermilerin selamıyla düşebileceklerini varsaydı ama spektüküler bir ölümün görelî zaferi yerine hapiste oturup davayı beklemek gibi bir yayan gerçeklikle uğraşmak zorunda kaldılar. Eylemlerinin kaçınılmaz sonuçları için mevcut olan politik ve kişisel hazırlık eksikliği destekçilerinin hazırlıklarındaki eksiklerle birleşti. Yeraltındaki yoldaşlardan bildiriler basmak kolay, ama baskınları ve avukatları ve usandırıcı tutuklamaları göğüslemek, ve destek ve çabaya en çok ihtiyaç duyulduğu zamanda arkadaş ve yoldaşların mesafe koyuşlarını izlemek, bu çok daha zor. (...) Yeraltı eylemleri uzun soluklu etki yaratmak istiyorsa ehil ve ilkeli bir yerüstü desteği zaruridir. Vancouver'daki komünite hem dışarıda, hem de mahke-

mede dava esnasında, onları nasıl destekleyeceklerine dair stratejik ayrımlara rağmen bir mevcudiyeti sürekli kılmaya muktediri. Biz de Toronto’da düşünceleri sirkülasyonda tutmaya muktedirdik ama toplumda oldukça ufak bir etkisi olmuştı.

İlk karışıklık/şaşkınlıkta davanın adil sürdürülmesi ana talep haline geldi. Kanıtların ana gövdesini sağlayan dinleme böceklerinin devre dışı bırakılabileceği mümkün görüldükten sonra bu katı yasal meseleye, davanın nasıl sürmesi gerektiği konusunda bir politik açıklık göstermeden direnmek zordu. Savaş yasal topraklarda verilecekse adil bir yargılama hakkını görmezden gelemeyiz, ama bu devletin toprağıdır ve onun ilk silahı da kriminalize etmektir. Krallık iddianameyi, ilki en düşük politik suçlama olarak silahlanma yasasına aykırılık ve bir Brick aracı soyma planı olmak üzere dört davaya böldü. Gerillanın silah ve paraya neden ihtiyaç duyduğuna dair belirli bir politik kavrayışı olanlara gayet açık görünse de, bir masa dolusu silahın televizyon görüntüsü ve Brink aracına baskın planının raporları Beşli’nin ilkel politik aktivistler olduğu iddialarını geçersizleştirmek için kullanıldı. Adil bir yargılama için verilen mücadele aktivistler, ilerici gazeteciler, avukatlar ve insan hakları koruyucularından destek aldı. Ama eğer dava yasal olarak ‘adil’ görünmek için yapıldıysa bu ciddi problemler yaratabilir. Ya da, tıpkı

yaşandığı gibi, Beşli suçunu kabul ettiğinde... Biz suçsuzluğu iddia etmekle masum olmak arasındaki fark konusunda açık olmamıza rağmen ciddi bir destek çalışması yapan insanlar ‘suçlu’ları desteklemek konusunda manipüle edilmiş hissettiler.

Medyanın Davası stratejisi, mahkeme telefon dinlemesi kanıtlarının geçerli olduğuna karar verince dağıldı. Silahlar ve Brink aracını soyma planları davası 1984 Ocak’ında başladı. İlk dört ayın kanıtı temelde tutuklanma öncesi takibatı içeriyordu. Mart’ta Julie Belmas ve Gerry Hannah Red Hot Video ve Julie için, Litton eylemini kabullendiler. Nisan ayında Doug Stewart Brink suçlamasından beraat etti ama silah yasasına muhalefetten suçlu bulundu. Haziran ayında Cheekeye-Dunsmuir’i kabul etti. Jüri Ann ve Brent’i ilk davadaki bütün iddialardan suçlu buldu. Haziran’da, Ann sürpriz bir çıkışla Cheekeye-Dunsmuir ve Litton eylemlerini kabul etti. Brent Litton davasıyla ilgili Toronto’ya getirildi ve sonunda suçlamayı kabul etti. Kendi zayıflığımızı teslim ederek, Brent’e eğer dava süreceyse Toronto’da ufak bir politik kazanım sağlanabileceğini söyledik. Göreli izole halimizde, bombalamanın arkasındaki politikayı düşman medyanın karşısında temsil etmek için gereken asgari çabayı üstlenmeyi hayal etmek zordu. Ama böyle yapmamak, uzun vadeli bir hedefin ve daha fazla

aktif destekle gelmeye gönüllü kimselere verilecek bir direktifin olmadığı anlamına geldi. Bu, bizim en görkemli dönemimiz değildi.

Bu bölümü bitirmek için Ann'ın mahkûmiyet açıklamasından bir alıntı yapmama müsaade edin: "İlk yakalandığımda mahkemeler ve hücrelerle çevrilip tehdit edildim. Bu korku, eğer legal oyunu oynarsam aklanacağım yahut daha az yatacağım inancımı geliştirdi. Bu korku benim görüşümü kararttı ve bu adalet sisteminden sıyrabileceğime dair bir yalan düşünceye yöneltti. Ama bu sekiz ay benim bu legal oyunun çoktan çizildiğini ve politik tutsakların çizili bir deste olduğunu görmem için algılarımı keskinleştirdi ve politik kanaatlerimi güçlendirdi."

Doug Stewart 6 yıla mahkûm oldu ve 4 yılını yattı. Gerry Hannah 10 yıl aldı ama 5 yıl içinde dışarıdaydı. Julie, mahkûm olduğunda 21 yaşındaydı, 20 yıl aldı. Julie temyize gitti ve Ann ve Brent'e karşı, onların temyizini sabote edecek şekilde karşı durduğunda cezası 5 yıl azaldı. Pek çok insan Julie'nin bu ihanetine öfkelenmişti ama Ann ve Brent'in mahkûmiyetindeki sebep Julie'nin ifadeleri değildi. Julie gerçekten pazarlık etseydi başka insanları da yalanla olaya dahil edebilirdi.

Yapmadı.

Brent 22 yıl aldı, Ann'se ömür boyu. Cezalar, özellikle Julie ve Ann'inkiler haddinden fazla sert bulundu. Lakin devlet baş gösteren gerillayı bastırmak istedi. Gerçi hapis sistemi insanların kaç yıl yatmış olduklarına binaen sınırlandı. Ann ve Brent 8 yıl dolmadan dışarıdaldı. Amerikan gerillalarıyla kıyaslandığında, bu neredeyse ılımlı bir karardı.

Doug Stewart mahkûmiyetlerinden sonra Open Road'a bomba boyutlarının bir sorunsal olduğunu yazdı. Kundaklama ve mekanik sabotaj gibi orta seviye atakların bombalamalardan daha kolay olduğunu, büyük ölçekli eylemlerin yeraltına inmeyi şart koştuğu notuyla ileri sürdü. Doğrudan Eylem bir şehirde eylem yapmak için bir başka şehirde yaşamak gerekliliğinden ötürü başka politik insanlarla bağlantı koparmaları gerektiğini anladı. Ama bu muazzam ölçülerde duygusal ve kişisel fedakârlıklar gerektirir. Yerel polise iz bırakmış arkadaşlarla bağlantıyı tümenden koparmak bir hataydı. Küçük eylemler teknik olarak daha basittir ve Stewart'ın söylediği gibi "bir grubun belli bir konu etrafında kolaylıkla bir araya gelmesine" izin verir. Orta seviye eylemlilik aynı zamanda "birinin kişisel hayatında daha az keskinlikte etki yaratır. Eğer yeraltında değilsen duygusal olarak daha az izolesindir ve genel stresin çok daha düşüktür. Orta seviye bir eylemin tutuklaması her yönden çok daha az tahripkârdır. İki ya

da üç yıllık bir cezanın şakası yok, ama bu on ya da yirmi yılla uğraşmaktan çok daha kolaydır.”

Özetlemek gerekirse, Prison News Service’de Litton’dan on yıl sonra yazılan bir makaleden alıntılama izin verin:

”Bu bombalama eylemleri gibi açık politik eylemler, fiili propaganda, politik olmayan bir toplumda anlaşılmıyor. Saldırıların arkasındaki motivasyonu az insanın anlayacak olmalarına rağmen işin olumlu yanı buna büyük çapta bir reaksiyonun da gelmeyecek olması. Litton eylemi gibi bir şeyin, insanlara yüz yüze oldukları bir kritik durum karşısında bir şey yapmaları için bir uyanma çağrısı olduğunu düşünmek hatadır. Ama durum hakkında hâlihazırda kaygılanan ve konuyla diğer yöntemlerle mücadele etme yolunda didinen kimselerde bir farklılık uyanıdıracağı açıkça açıklandı.

”Gerilla eylemleri kendi içlerinde son değildir, bu, acil bir hedeften biraz daha fazlasını başarmak konusunda ufak bir olasılık taşıyan küçük bir eylem, yahut koordineli bir dizi eylemdir. Bu gibi eylemler, eğer yerüstü çalışmalarını telafi edebilecekleri düşünülüyorsa, bir sorunsaldır. Ama bunlar daha geniş bir politik yelpazeye konumlandırılabilirlerse, o zaman yerüstü hareketlerine manevra için daha bol yer sağlayabilir ve onları daha görünür ve dışı dokunur kılabilir. Aynı zamanda, aktivistler psikolojik

olarak yükseliyorlar, bir tür zafer hissi, nasıl kayıldığını umursamadan, böylelikle kendi politik uğraşlarını yenilenmiş bir coşkunlukla takip ediyorlar...

”Bir çok Kuzey Amerikalı aktivist için silahlı mücadele ahlaki bir soruya indirgenmiştir: ‘Mücadeleyi ilerletmek için şiddeti kullanmalı mı, yoksa kullanmamalı mıyız.’ Bu, kişisel bir seviyeyle ilintili olmasına rağmen, neyin politik bir soru olduğu hususunu yalnızca karıştırıyor. Çoğu radikal, zaman içinde bu noktada, silahlı saldırılara doğrudan katılmayacaklar. Ama Kuzey Amerika’da direniş hareketleri geliştikçe -ve onlar daha iyisini yaptıkça yahut bizler kaybettikçe- silahlı eylemlerin birileri tarafından alaşağı edileceği kaçınılmazdır. Bu silahlı eylemlerin mühim eylemler yelpazesine kabul edilip edilmeyeceği sorusu ortada duruyor. Bu sorunun büyük bölümü insanların zarar görüp görmeyeceğine dayanıyor. ‘Terörist’ olmaktan çok uzakta, Kuzey Amerika’daki silahlı mücadele, gerillaların hedef seçme konusunda oldukça dikkatli olduğunu gösteriyor. Askeri yahut işbirlikçi hedefleri bombalamakla, hatta polislere onların şiddetlerine karşılık suikast düzenlemekle, kalabalık şehir sokaklarına bomba kurmak arasında bir fark var. Kuzey Amerika solu genel popülasyona karşı asla bir terör eylemi düzenlemedi. Ahlaki olarak üstün görünmek için ‘barışçıl protesto’nun güç bela belirlenmiş sınırları

dışında bir eylem icra etmeyi seçen bir kimseyi ihbar etmek ya da sözüm ona ‘yabancılaştırmış/deli’ insanlardan kaçınmak devlete protestonun hangi sınırının kabul edilebileceğini belirlemesi için hak tanımak demektir.”

Baskının en etkin hali, radikal fikirlerin yeni nesil aktivistlere geçmesini engelleyebildiği noktadır. Eğer fikirler aktarılabilirse, sonraki dalga aktivistler politikalarını hâlihazırda üretilmiş temel üzerinden geliştirebilirler. Neyse ki, görece küçük ama epey aktif bir genç aktivist kuşağı Doğrudan Eylem etrafındaki pek çok politikayı benimsedi ve onları Reality Now, The Anarchist Black Cross ve Ecomedia gibi projeler üzerinden geliştirdi. Barış, punk ve Kızılderili destek hareketlerindeki çalışmalar bu tür politikaların Beşli’nin hapse girmesine rağmen bitmediğini gösterdi.

Anarşist Kütüphane

Jim Campbell
Vancouver Beşlisi: Kanada'da Silahlı Mücadele
12.01.2016

Orijinalinin ilk baskısı, Nisan 2001, Solidarity
Yayınları, Jim Campbell | Bu metnin bir versiyonu
'Kick It Over' Bahar 2000, 92. sayısında
yayımlanmıştır.

*Elinizdeki çeviri epey amatör bir elden çıkmıştır.
Metnin teorik olmayışı ve anlatımdaki basitliğin
çeviriyi nispeten kolay kılması bazı dış dokunur
kusurları örtbas edemez, kuşkusuz. Lakin metinde
felsefeden ziyade bir eylemlilik dökümünün söz
konusu olması halini bir bahane olmasa da,
hafifletici unsur olarak anlayışınıza teslim ederim.
Mevzubahis metin Vancouver, Kanada kökenli bir
şehir gerillasına, bu grubun faal olduğu döneme,
eylemlerine ve o dönemki politik fotoğrafa dair kaba
ve kısa bir özettir.*

tr.anarchistlibraries.net